

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za pet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Svetovna vojna.

Valjevo naše. — Belgrad pred padcem. — Novi boji na Ruskem Poljskem. — Zmage Turkov na Kavkazu in v Črnem morju.

Avstrija — Srbija.

Minuli teden je Avstrija pokazala Srbiji svojo moč. Poveljnik Potiorek je dokazal veliko bistroumnost in naše armade so se odlikovale z izredno vztrajnostjo. Srbi so se sicer borili junaško, ali vendar je bila zlomljena njihova glavna moč.

Odločilno bitko so Srbi izgubili na Mišarskih holmih. Tam je stalo desno krilo srbske armade, ki je štela okoli 70.000 mož. Po bitki so se Srbi umaknili po treh velikih cestah, ki vodijo proti jugu. Po več trenskih vozov vstric je dirjalo proti Koceljevu in naprej proti Valjevu.

Srbi so imeli prej že velike izgube pri Krupanju in Šabcu, kjer so pustili brez števila svojih mrličev nepokopanih. Na jugovzhodni strani planine Cer so imeli Srbi zgrajene kolibe iz prsti in betona. V njih so nameravali prezimiti, pa so jih morali popustiti, dasiravno je bilo v njih vse polno srbskih vojakov. Ena naših armad je prodirala proti Valjevu. Srbi so že dne 8. novembra civilnemu prebivalstvu ukazali, da naj zapusti Valjevo. Druga naša kolona je pa zavezala strategično važne kraje: Grabovac, Vrelo in Ub. Velik uspeh so naši dosegli, ko so zasedli vas Ub. Tu je bila dobra artiljerijska postojanka, ker se je od tod lahko obvladalo vse ozemlje železniške proge med Obrenovcem in Valjevom.

Dne 14. novembra popoldne ob 5. uri so naši z naskokom vzeli Obrenovac ob Savi. Srbske čete so se v divjem begu umaknile. Do Belgrada so imeli naši od tod le še 30 km in do železniške proge, ki vodi v Belgrad, le še 22 km. Belgrad je tedaj prišel v nevarnost, da bode kmalu odrezan od ostale Srbije in da ga bodo naši napadli na suhem in od donavske strani. Resnica je, da Belgrad dosedaj še ni bil toliko poškodovan, kakor se je pisalo. Nekoliko sta vsled obstreljevanja pač trpela konak in bližnja vojašnica, zlasti pa tobačna tovarna, železniška postaja in vojaška poslopja, mesto pa prav malo. Napadi na Belgrad niso napravljali posebne škode, ker Srbi po noči pogašajo po mestu vse luči. Drugače bo zdaj, ko pridejo naši mestu za hrbet.

Severovzhodno od Valjeva je zadelo prodiranje Avstrijcev na močen odpor Srbov. Vsled dežja in snega se je zemlja zmečkala in naši so težko porivali topove naprej. Vkljub temu so naše vrle čete zasedle črto Skola na Savi, Koceljivo in dalje do Drine. Monitorji na Savi so izvrstno delovali in prijemali Srbe od strani. Po trdih bojih so naši zavzeli višine pri Kamenici ob cesti, ki vodi iz Ložnice v Valjevo. Te višine so bile ključ do srbskih postojank. Od Kamenice so prišli v južni smeri do Stubice, ki tvori točko gorkega sedla na cesti iz Rogačice v Valjevo.

Po dolgih, devet dnij trajajočih marših, čez kamenito gorovje in mehka močvirja, v snegu in mrazu, so naši prišli do reke Kolubare. Tu je naša peta in šesta armada prisilila sovražnika, da se je umaknil.

Pri Valjevu so Srbi že dlje utrjevali postojanke, pa so jih morali zdaj zapustiti. Naše čete

so zasedle Valjevo, ker Srbi niso imeli časa, da bi se bili za boj grupirali. Nekaj bojev je bilo z zadnjimi oddelki Srbov. Po končanih bojih so naši vjeli 8000 Srbov ter zajeli 42 topov in 31 strojnih pušk in veliko vojnega materijala. V Valjevu so prebivalci najprej metali na naše vojake cvetke, potem so pa na-nje metali bombe in streljali iz pušk.

V bitki pred Valjevom je bila srbska fronta na sredi pretrgana. Obojno krilo se je spustilo v beg. General Sturm (ta je nekdanj služil v nemški armadi) je z desnim krilom armade hotel uteči čez Kolubarro, rečico, ki teče od Valjeva v Savo. A en naš polk je tekel naprej in je Srbe že pri reki počakal. Tako so prišli Srbi med dva ognja in je bilo veliko uničenih. Nekaj jih je utonilo, nekaj je bilo vjetih. Drugi Srbi so pa bežali proti Kragujevcu. Dne 16. novembra so naši vjeli 1400 Srbov.

Valjevo je lepo mesto na reki Kolubari in šteje 8000 prebivalcev. Okoli mesta je veliko vil z vrtovi. V mestu je bilo poveljstvo divizije in zaloga smodnika. Tu sta dve vojašnici in bolnišnica.

Obrenovac so pa naši topovi zelo poškodovali. Podrta je srbska cerkev, ker so iz njenega zvonika Srbi streljali s strojnimi puškami. Na kolodvoru so naši dobili več vagonov in železniških strojev.

Srbi so se umaknili proti Kragujevcu.

Zaradi zavzetja Valjeva je Dunaj v zastavah. Naši vojaki na Srbskem so dobili dvojno plačo. Mostove čez Kolubarro so Srbi razdri.

Iz Zemuna se neprenehoma zadnje dni obstreljuje Belgrad. Palača srbskega generalnega štaba je razdejana. Dne 17. novembra je poveljnik naših čet zahteval od poveljnika v Belgradu, da naj se poda tekom ene ure. Ker ni bilo odgovora, so ob 10. uri zvečer vsi naši topovi začeli streljati na mesto.

Avstrija — Rusija.

Dne 14. novembra so Rusi vrgli 20 šrapnelov z one strani Pruta na Črnovice, pa so kmalu bili od naše artiljerije prisiljeni, da so prenehali s streljanjem.

Ko so bili Rusi prej vzeli Črnovice, so zahtevali od mesta 600.000 kron vojne kontribucije. Zahtevana vsota je deloma prišla skupaj, a ruski general Arutinov je izjavil, da kontribucije ne sprejme, ker je hotel prebivalstvu Črnovic dati le okusiti ona čustva, ki jih je imelo rusko prebivalstvo v kraju Kamenec-Podolski.

Naš cesar je sprejel v avdijenci 15 letnega rusinskega fanta, Lazarja Melnčuka, ki se je tako odlikoval v boju v Bukovini, da je bil povišan v četovodjo.

Ruski glavni stan je zdaj v Lvovu. Ondi se tudi vezbajo nove ruske čete. Glavni poveljnik Nikolaj Nikolajevič je pa odšel na bojišče v vshodni Prusiji.

Rusi se hočejo polastiti vse Galicije, predno nastopi zima.

Krakov je zadnje dni zapustilo 60.000 ljudi. Razglasi so naznanjali, da bode s smrtjo kazno-

van, kdor ne bi hotel iti iz mesta. Krakovci so šli večinoma na Dunaj in na Češko. Na Češkem je zdaj vsega skupaj 70.000 beguncev.

Dne 12. novembra je prenehal na železniški progi Krakovo—Osviencim promet za civiliste. Ta dan sta odšla zadnja dva vlaka iz Krakova v smeri Skavina—Ogrsko Gradišče.

Begunom iz Krakova, ki so morali zapustiti mesto, se je obetal, da se bodo kmalu vrnili domov. — Rusi so zasedli mesta Tarnov, Jaslo in Krosno v zahodnji Galiciji.

Trdnjavo Premišel, katero Rusi zopet oblegajo, branijo naši z veliko srčnostjo. Dne 14. novembra so naši napravili večji izpad iz trdnjave in potisnili sovražnika na severu nazaj do višine pri Rokitnici. Naše čete so imele pri tem podjetju le malo izgub. Pred Premišel so pripeljali Rusi velike japonske topove.

Dne 17. novembra so šle avstrijske čete od Krakova čez rusko mejo. Tu je prišlo do velike bitke. Naši so vzeli prvo črto ruskih utrd. Pri Volbronu in Pilici so prišli Rusi v prvi stik z našo artiljerijo. Kjer je prišla ruska pehota, je bila vržena nazaj. En naš polk je vjel 500 Rusov in dobil v pest dva oddelka strojnih pušk. Zmaga Nemcev pri Kutnem dobro vpliva na naše vojaštvo in na ves položaj.

Rusi so bili primorani na cel črti sprejeti bitko. Dne 17. novembra so naši vjeli vsega skupaj 3000 Rusov. Ruski kozaki so pa prišli južno od Tarnova do Karpatov.

Pri Grubovu je bila močna sovražna kavalrija z nenadnim ognjem naših baterij razpršena.

Nemčija — Rusija.

Rusi so bili zadnji čas zasedli skoro vso Rusko Poljsko in na nekaterih krajih vdrl v Prusijo. Dobili so mesti Lick in Johannesburg. Pri Stalluženem so trčili skupaj z Nemci. Ta kraj je 12 km oddaljen od ruske meje. Dva dni je trajal boj za cesto med Stalluženem in Gumbinen. Po noči so potem Nemci napravili naskok in Ruse vrgli nazaj ter vjeli 500 Rusov, med katerimi je bilo tudi nekaj Japoncev.

Nato so prišle iz zahodne Pruske večje nemške čete na pomoč in so v hudi bitki pri Soldavu premagale močne ruske armade. Tudi pri Lipnem so Nemci ustavili na desnem bregu Visle prodirajoče ruske čete in jih po zmagoslavni bitki vrgli nazaj na Plock. V teh bojih so Nemci dobili 5000 vjetnikov in 10 strojnih pušk. Odločilna bitka se je 16. novembra pri Vloclavsku, zahodno od Plocka, za Nemce srečno končala. Več ruskih armadnih zborov je bilo premaganih in potisnjenih nazaj čez Kutno. Nemci so dobili v pest 23.000 vjetnikov in okoli 70 strojnih pušk in topov. Varšavski guverner baron Korff, ki še ni vedel, da je Kutno v nemških rokah, se je peljal s svojim adjutantom v avtomobilu proti temu mestu. Toda nemški dragonci so ga zasačili in vjeli.

Ruski car je prišel v trdnjavo Ivángorod pogledat uspehe ruske artiljerije. Tu se je bila

pred par tedni najljutejša bitka Rusov z Nemci; Car je obiskal tudi okolico, dal podpore siromašnim prebivalcem in za porušene katoliške cerkve, da se vnovič zgrade, potem se je vrnil v Carskoje selo.

Rusi so se čez mejo Pruske od Soldava umaknili na Mlavo. V dneh 16. in 17. novembra je bila pa na skrajnem severnem krilu v Prusiji premagana močna ruska kavalerija in vržena nazaj preko mesta Pillkallen, ki leži severno od Stallupönen. Vsa ruska bojna črta znaša 700 km.

Rusija — Turčija.

Rusi so dne 1. novembra s petimi armadnimi zbori prekoračili kavkaško mejo. Čez en teden so se ustavili pri Köpri-Köju in so se začeli utrjevati. Ta čas so se turške čete začele premikati naprej in trčile ob Ruse, ki so se jim trdovratno upirali. Turki so zavzeli prve ruske postojanke in dne 11. novembra rusko oporišče Köpri-Köj. Drugi dan je bil premagan ves ruski armadni zbor, ki se je moral umakniti. Po turških poročilih so Rusi izgubili pri Köpri-Köju okoli 4000 mrtvih in 4000 ranjenih. Turške čete so vjele 500 Rusov ter zaplenile 10.000 pušk in mnogo municije. Rusi so se umaknili proti Kuteku. Turške čete so jih preganjale, pa so bile zaradi snega in megle zelo ovirane.

Rusko bojno brodovje, ki je obstreljevalo Zungulduk, je streljalo na tri turške transportne ladje in jih je potopilo. Turki so te ladje nadomestili s tistimi ladjami, ki so jih odvezli Rusom. Turki so vnovič bombardirali Odeso. Turška mornarica je doslej zaplenila 34 trgovskih ladij.

Nemčija v bojih na zapadu.

Boji Nemcev proti Belgijcem, Angležem in Francozom se nadaljujejo brez konca in kraja. Vedno grme topovi in ragljajo strojne puške, prave odločitve pa ni. Na obeh straneh so velike izgube. Od enega angleškega polka je ostalo za boj sposobnih samo 95 mož. Nemci pa posebno trpijo zaradi poplav.

V zadnjih bojih so Nemci vjeli 4000 Belgijcev. Vsa belgijska armada znaša še okoli 25.000 mož, ki je zbrana pri Coornebeku.

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybásek.)

4. Slavec.

(Dalje.)

Čuvaj se je ustavil in navel ušesa. „Znamenje — znamenje si dajejo lopovi“ — prišlo mu je na misel, ko je slišal prvi žvižg in sence tatov so mu že migljale pred očmi. — „Kaj pa je to?“ vprašali so se gostje na potu domov in obstali so na vasi. „Močiči — tiho — mir!“ — opominjali so se fantje na tramih. Harmonika je utihnila, psi so obmolknili — sveta tihota je objela vse, ki so čuli v tej pozni uri . . .

Toda ta trojni žvižg je bilo samo znamenje zvončka, da se prava predstava šele začne . . . Predno so se zavedli, zazvenelo je že vnovič jasno in glasno kakor da bi se igral kdo s cekini in potem iz globočine, od spodaj, je glas povzel težak ton, dvigal ga je višje in pod to težo se je tresel in trepetal kakor roke atleta, ki dviga težko breme, kakor napeta struna, če po njej zdrči drsna žima. Tako se je tresel bolestno in vendar sladko ta tuj, neznan glas — višje se dvigal, višje — polagoma, počasi je stopal — s težavo, da je slednjič v omočni višini zavriskal in zauskal — in hitro, kakor razskalo, je padal. Kakor se vodopad drvi in razbija — tako se je ta ton iz višave hitro valil v trilčkih in padal nazaj v globočino.

Važno je, da so Nemci vjeli na francoskem bojišču krilnega pobočnika angleškega kralja, ki je bil med prvimi kraljevimi zaupniki.

Nemških častnikov je mnogo padlo. Od 15. nemškega armadnega zbora so padli na bojiščih vsi poveljniki polkov. Zadnji je padel polkovnik pl. Schimpf.

Čez kanal Yser so Nemci prodrli na petih krajih. Napad Angležev zapadno od Lilla je bil odbit.

Južno od Yperna je bilo vjetih 700 Francozov. Tudi v Argonih so Nemci vjeli 150 Francozov. Pri Nanciju so streljali Nemci na utrdbo Camp de Romaines s tako silo, da je izginil sled utrdbe s površja zemlje. Doigo časa so Nemci obstreljevali Armentières in napravili mestu veliko škodo. Prebivalci so pobegnili. Dne 15. novembra je bil na bojišču hud sneženi metež in zato ta dan armade niso mogle doseči nobe-nega vspeha.

Od 14.000 učiteljev na Bavarskem jih je 4000 v vojni; 148 jih je padlo in 334 je bilo ranjenih.

181 saških učiteljev je doslej padlo na bojiščih. 920 zdravnikov nemške vojske je bilo odlikovanih z železnim križcem.

Francoska je izdala doslej za vojno že nad 3 milijarde frankov. Za mesec november zahteva novega kredita 800 milijonov.

Nemci zopet obstreljujejo Reims. Dobili so Nemci več novih topov. Udalo se jim je nekaj utrdb in klavnice so zletele v zrak. — Ypern so bili Nemci zavzeli, pa so ga čez 4 ure zopet izgubili. Grad Chatillon pri Cireju so Nemci zavzeli z naskokom.

Črna Gora.

V Baru je pojno francoskega vojaštva. — Z naših ladij se dobro strelja na francosko-črnogorsko postojanko na Lovčenu. Utrdba Kuk je porušena. En sam strel naših velikih topov je uničil dva nasprotna topova, pobil devet in ranil 23 mož. V Črni Gori je zapadel debel sneg. — Avstrijski zrakoplovci so metali bombe na Bar. Vila princa Danila je bila zadeta od petih bomb in močno poškodovana. V njej stanuje princezinja Milica rojena vojvodinja Meklenburška.

Italija.

Ministrski svet je soglasno sklenil, da naj se izda za vojaške namene na novo 400 milijonov lir. Poprej je bilo dovoljenih 350 milijonov, ki so se porabili. Novi vojni minister Zupelli hoče razširiti načrte svojega prednika. Nekatere stranke v Italiji zelo tiščijo na to, da naj Italija prekrši nevtralnost in nastopi proti Turčiji.

K ruskemu poslaniku Krupenskemu v Rimu je prišla neka deputacija prosit, da naj Rusija

Oddahnil si je ptiček, oddahnil smo se vsi. A predno smo se utegnili poprašati „Kaj je to?“ „Kateri ptič tako poje?“ — zazvenelo je drugič in nova melodija se je vlekla, valila, sedaj se povspenjala v višavo in nenadoma padala v globočino . . .

Brez zavesti, brez poziva smo šli za tem petjem — bližje in bližje — tiho, da ne bi oplašili pevca. Za nami so prišli fantje in pri tretji točki sporeda so se že odpirala nizka okenca hiš in bajt . . . Kos lune, kakor odlomek velikega cekina, je stal na nebu z rojem zvezd in je pošiljal svojo svetlobo na vrbo-žalujko, ki je tu stala na bregu šumečega potočka.

Velika, stara vrba s svojo krono je v tej čarobni luči imela podobo ogromne glave z dolgimi, zelenimi lasmi.

Skozi nje se je zablistala tuintam zvezda kakor demant, vpleten v te kodre, in v njej — kakor muza v glavi pesnikovi je sedel slavec s svojo dremajočo družico.

Zdelo se mi je v tem trenutku, da je srečen slučaj zanesel k nam v vas prvega tenorista dvorne opere — ta majnikova noč, vlažna in topla, je bila krasna palača, bajno razsvetljena in okrašena, in ta vrba, ki je doslej nihče ni čislal in mimo katere smo poprej malomarno hodili, je postala danes oder, h kateremu se obračajo začudeni pogledi vseh.

Samo on — božji pevec — skromno skrit, ne hrepeni po ploskanju in lavorikah, po občudovanju in hvali, po prijazni kritiki, ne briga

izpusti vjetnike italijanske narodnosti. Poslanik je obljubil, da bode v tem oziru precej posređoval pri vladi.

Napetost med Italijo in Turčijo se je polegla, ker Senusi pojdejo na vojsko v Egiptet in ne bodo več napadali Cirenajke.

Turčija.

Turški list „Tanin“ piše: „Naša dolžnost je dvojna: prvič moramo maščevati našo vero, drugič pa moramo dokazati našim prijateljem in zaveznikom, da niso neutemeljene nade, katere stavijo na nas, in da se hočemo vredne izkazati junaštva naših prednikov.“

Trije turški principi so prišli v nemški glavni stan. Nemški cesar je tem povodom poslal turškemu sultanu prisrčno brzojavko.

Na italijanskem parniku „Turin“ se je vozilo iz Brindisija v Patras več turških častnikov, ki so hoteli priti v Dedeagač. Ladjo je ustavila neka francoska križarica, ki je vzela turške častnike kot vjetnike.

Japonski poslanik je zapustil dne 16. t. m. Carigrad, kar dokazuje, da bo Japonska napovedala Turčiji vojno.

Egiptet.

V Siriji se razvija živahno vojaško gibanje, da se odpošlje močna armada proti Egiptu.

Kedive je zapustil Carigrad in je prevzel poveljstvo vojske v Egiptu.

V Aleksandriji je angleška vlada pridržala 25 turških jadrnic. Nadaljuje se zapiranje sumljivih oseb. Govori se, da pridejo japonske čete branit Egiptet za Angleže proti Turku.

V Kairu je vlada ukazala zapreti mošeje. Nastali so vsled tega krvavi boji na ulicah med Mohamedanci in policijo.

Maroko.

Močne čete oboroženih Mohamedancev so nastopile in zasedle nekatere kraje v Maroku.

Grška.

Grška vlada je dobila veliko posojila na Francoskem. Neka finančna družba je baje dovolila kredita 250 milijonov.

Afganistan.

Afganistanski emir (vladar in deželni poglavar Mohamedanov) je naznanil Rusiji, da se podvrže oklicu kalifa (turškega sultana kot vrhovnega poglavarja vseh Mohamedanov), ki je proglasil sveto vojno za obrambo islama (mohamedanske vere). Ruski poslanik je nato zapustil Kabul, glavno mesto Afganistana.

Perzija.

Perzija je dovolila turškim armadam, da smejo marširati skozi njeno ozemlje proti Rusiji. Dovolila je tudi, da se smejo zbirati prostovoljci.

se za vstopnino in čisti dobiček koncerta, ampak le poje svoje čarobne melodije . . .

Vse je utihnilo . . . Celo noč je zadržavala sapico v svojih prsih in tudi mi smo tajili dihanje . . .

Bila je polnoč, ko je virtuos dokončal svoj prvi solo, prvi del svojega koncerta, da ga nadaljuje v ranem jutru. Umolknil je, toda zato so se pod vrbo pojavili šušteči glasovi.

„To je slavec, redek gost pri nas,“ hvalil je učitelj, najbolj navdušen od vseh . . . „Še nikoli ga ni bilo tu, pri nas je premrzlo zanj.“

„Zaletel se je k nam in nam je zapel.“

„In kako krasno! Slišal sem slavce kot vojak na bregovih Donave“ . . .

„Lahko noč“, je končal pogovor drugi. Ni se mu ljubilo govoriti in poslušati človeško govorico po teh tonih, poslušati malenkostno kritiko o veliki umetnosti . . .

Počasi so se razhajali . . . Okna so se zaprla, ljudje so zaspali in luna je zahajala.

Samo v bajti „pri Čizmanu“ je brlela lučka. Po sobi je nemirno hodil starček . . .

S police nad oknom je vzel umazan lonček s ptičjim lepom, iz omarice pest tankih šibic . . . S tresočo se roko jih je vnovič namazal z gostim klejem, ki se je vlekel v luči svetilke je skoraj žarel s svojimi tankimi, prozornimi nitkami. Na majhno deščico je metal bele mehke črve iz zaboja polnega moke in otrobi . . .

Zvijali so se in valjali črviči na trdem, lesenem ležišču, ki ga niso bili vajeni. Za pest jih

Veljava vere in molitve. Piše se nam: Ako drugega dobrega ne bo imela sedanja vojna, bo imela vsaj to, da se bode po vsem svetu poživil verski duh. Katoličani zdaj veliko molimo. Tudi taki, ki so bili že precej otrpni, so se začeli gibati in prihajati v cerkev. Le popolni brezverci so do zadnjega časa trdili, da nobena vera ni zanič in da je molitev nepotrebna, ker nič ne pomaga. Zdaj se je pa neverni svet naenkrat izpreobrnil, odkar je Šejk-ul-islam pred „mošejo zmagovalca“ v Carigradu zbrani turški množici prebral fetvah (razglas) za sveto vojno. Židovska glasila poročajo, da je vzšlo solnce odrešenja, ko so se po manifestaciji na ulici kar v turškem vojnem ministrstvu opravile molitve za zmago turškega orožja. O veri in molitvi Turkov govore sedaj židje s spoštovanjem. Znabiti bo pri njih v veljavo prišla tudi vera in molitev kristjanov.

Najbolj junaško izmed vladarjev se je postavila vladarska dvojica v Belgiji. Albert je stal že večkrat v sredi ognja, seveda brez kraljevih znakov, kraljica pa je takoj za fronto organizirala in vodila prvo pomoč.

Franc Pogačar, četovodja 17. pešpolka, doma na Selu pri Vrbi iz znane Pogačarjeve družine, je padel, zadet v glavo, junaške smrti na severnem bojišču.

Istrskim Hrvatom ni dovoljeno upisati se v zagrebško vseučilišče, ki je sicer hrvatsko, a le za Hrvate iz ogrske polovice.

Ravnatelj tistih zavodov, na katerih je cvetela med dijaštvom srbska propaganda, trda prede. Tako n. pr. govore, da mora ravnatelj gimnazije na Sušaku pri Reki (kamor se vse čase radi zatekajo tudi naši kranjski dijaki po „pravico grešnikov“) g. Marušič iti v pokoj. Prav pa bi bilo pri tem upoštevati, da so ravnatelj v tem vprašanju deloma postopali tako, kakor so menili, da je vladi všeč, ki je v hrvaških deželah protežirala Srbe. V nasprotnem slučaju bi vlada morala sama sebe kaznovati, ker nihče od gg. ravnateljev ni mogel vedeti o takih posledicah te propagande, kakor jih je letos rodila, dasi so naši katoliški časopisi in tudi profesorji na to možnost opozarjali gluha ušesa.

«**Hrvatski ili srbski jezik**», tako se je moral službeno dozdat nazivati jezik, ki se govori na Hrvaškem. Po naredbi kraljeve vlade pa se bo zanaprej ta jezik moral zvati „hrvatski“.

Med Srbi, ki so bili 13. t. m. v Osjeku obsojeni zaradi veleizdaje oziroma razžaljenja veličanstva, je bila obsojena na 2 meseca ječe celo 75letna kmetica Joka Matić, ker je odobraval sarajevski atentat.

«**Švaba**» imenuje preprosti Srb ali Hrvat vsakega tujca, ki ne govori dobro njegovega jezika, in je do njega nezaupen. Tako je n. pr. srbski ujetnik v Osjeku odbil vsa mu od gospodičen „Rdečega križa“ ponujana okrepčila, češ „bojim se, da me Švaba zastrupi.“

Razvrstitev vojske. Četo (Zug) vodi četovodja. Tri čete pešcev so ena kompanija, ki ima 250 mož; njen poglavar je stotnik. Bataljon ima štiri kompanije in šteje 1000 mož. Polk ali regiment pri pešcih vodi polkovnik, ki ima pod seboj tri ali štiri bataljone. Brigada je sestavljena iz treh polkov. Divizija ima dve brigadi pešcev, en konjeniški polk ter topničarske, pijonirske trenske in sanitetne oddelke. Kor ali voj se imenuje večja skupina vojaštva z vsem vojnim ustrojem. Večina slovenskih vojakov je pri graškem koru.

Razdejan spomenik. Blizu San Stefana pri Carigradu je stal spomenik z rusko cerkvijo in samostanom. Stalo je to šest milijonov kron in bilo zgrajeno v spomin, da je l. 1877. tu padlo 10.000 Rusov. Te dni so Turki vse skupaj izpremenili v razvalino.

Nova iznajdba. Amerikanski listi poročajo, da je Edison iznašel aparat, s katerim je mogoče, da ljudje v podmorskem čolnu en mesec ostanejo pod vodo. Ni jim treba dovajati zraka, ker aparat, podoben ribjim skrgam, napravi kisik iz morske vode.

Kino „Talijska“ v Kranju se je otvoril dne 11. t. m. z elegantno predstavo, ki se je vršila ob 8. uri zvečer in je bila prav dobro obiskana. Kino „Talijska“ ima svoje prostore na nekdanji pristavi gospoda Franca Ksaverja Sajovica. Pristava se nahaja ne daleč od kavarne gospoda Zdravka Kranjca v Zvezdi in je bila v ta namen vsa prezidana in predelana. Aparat, ki proizvaja slike, je preskrbela dobroznana tvrdka Ernemann v Draždanih. Prostor za predstave, ki ima za sedaj 140 sedežev (pozneje se postavi 170 zaklopnih sedežev), je jako lično opremljen, električno razsvetljen, ima dva navadna izhoda in še tretji izhod za silo. Za prezračevanje skrbi ventilator; med predstavo igra Phonoliszt-piano, ki ga goni električna. Električni tok za aparat, za ventilator, za piano in za proizvodnjo električne luči daje električna centrala gospe Marije Mayr v Kranju. Poseben transformator služi za to, da je luč mirna. Napise nad vrati posameznih prostorov je kaj lično izdelal g. Matija Bradaška mlajši. Predstave se vrše ob sobotah, nedeljah, ponedeljkih,

sredah in četrtkih, in sicer po dvakrat (ob peti uri popoldne in ob osmi uri zvečer). Popoldanske predstave so namenjene za mladino, večerne pa za odrasle. Vodstvo bo zlasti skrbelo za to, da bo program vedno obsegal zanimive, aktualne točke, deloma poučnega, deloma zabavnega značaja. Za prihodnje dni so namenjene dobrodelne predstave (za Rdeči križ, za Dijaško kuhinjo, za mestne uboge.) Lastnik Kina „Talijska“ je gospod veleposestnik Franc Ksaver Sajovic v Kranju; predstave vodi s precizno spretnostjo operater Franc Volich. Gospod Fr. Ks. Sajovic se ni bal stroškov niti truda, da je opremil kino in zastor za predstave z vsemi modernimi pridobitvami in je tako ustvaril zavod, ki naj nudi prebivalcem mesta Kranja in okolice v izobilju neprisljen pouk in dobrodejno zabavo. Filme bodo preskrbovale priznane tvrdke iz Dunaja. Vspored predstavl, vstopnino in vse druge potrebne podatke bodo od časa do časa objavljali plakati.

ZADNJE VESTI.

Berlin, 18. novembra. Z vshodnega bojišča prihajajo ugodna poročila. V zadnjih bitkah so Nemci vjeli do 50.000 Rusov. — V Rusiji je nastopila zima in reke zamrzujejo. — Nemški državni zbor se snide 2. decembra. Zahtevalo se bo vojno posojilo v znesku pet milijard.

Dunaj, 18. novembra. Poveljnik tretjega vojnega zbora general infanterije Colerus pl. Geldern je v priznanje za hrabro in uspešno vodstvo svojega vojnega zbora odlikovan z redom železne krone prvega razreda z vojno dekoracijo.

Budimpešta, 18. novembra. Srbi so bili po dvadnevem hudem artiljerijskim boju prisiljeni, da so se umaknili čez Mionico v Gornji Milanovac proti Kragujevcu in v smeri Užice—Požega. Zadnje srbske čete stoje pri Gubovor planini. — Srbski kralj Peter je nevarno bolan in želi mir. — Ker so pri vходу naših v Valjevo srbski četaši metali bombe iz hiš, so bile dotične hiše razstreljene in ujeti četaši obešeni.

Dunaj, 18. novembra. Cesar je danes sprejel v avdijenci grofa Tiszo in kneza Otona Windischgrätza. Tisza je na to odpotoval k nemškemu cesarju čez Berlin v nemški glavni stan.

Dunaj, 19. novembra. Francoski aeroplan je padel nad Lovčenom na zemljo in se razbil. Pilot je mrtev. — Francoski top na Lovčenu je eksplodiral. Poveljnik ondotne artiljerije podpolkovnik Franković in štirje topničarji so ubiti.

Dunaj, 19. novembra. Japonci nameravajo svojo 40 tisoč mož močno armado iz Tsingtaua prepeljati v Egipt.

Berlin, 19. novembra. Nemško vojno brodogradbeno podjetje je s potopljenimi ladjami zaprlo vhod v luko Libavsko. Ruskih vojnih ladij ni v luki.

Dunaj, 19. novembra. Naše čete so doslej vjele 7000 Rusov in so dobile 18 strojnih pušk in nekaj topov.

Dunaj, 19. novembra. Burskega voditelja Herzoga je ujel Dewet, voditelj vstašev.

Carigrad, 19. novembra. Boji proti Rusiji se uspešno nadaljujejo. Kedive Abas paša gre v Egiptu naglo naprej, ker se domače prebivalstvo pridružuje njegovi armadi. — Med turško in rusko mornarico je prišlo do boja pred Sebastopoljem. Neka ruska oklopnica je dobila težke poškodbe. Ruske ladje so zbežale in turško brodogradbeno podjetje jih zasleduje.

SOBA

zračna, svifla (novo poslopje), na novo elegantno opremljena, posebni uhod, se odda gospodu s hrano ali brez iste.

Kaj več iz prijaznosti uprava tega lista.

Prečastiti duhovščini.

Po smrti svojega soproga Janka Šinka sem jaz prevzela svečarijo v Kranju. Zahvalujem se prečastiti duhovščini za zupanje, skazovano rajnkemu dolgo vrsto let. Priporočam se za odjemo sveč tudi zanaprej. Potrudila se bom, da bom vedno mogla postreči s takimi svečami, kakršne zahtevajo cerkveni predpisi, in da bodo z našim blagom odjemalci tudi v prihodnje v vsakem oziru zadovoljni.

Jožefa Šink, Kranj 107.

Pozor, članice Marijinih družb!

Tiska se v naši tiskarni Bleiweisov družbeni molitvenik: „Hči Brezmadežne“. Imel bo okrog 500 strani. Oblika bo ista kakor pri „Tolažba dušam v vicah“. V prvem delu se ponatiskava stanovski pouk, katerega so v prvi izdaji Slovenke z velikim navdušenjem sprejele. V drugem, novem delu je bogat marijanski molitvenik, ki nudi poleg drugih posebno veliko obhajilnih molitev in vse za družbe potrebne molitve. Pesmi je čez 30. Veljal bo molitvenik rdečecobrezan 3 K. Naroča se lahko takoj pri „Tiskovnem društvu“ v Kranju, ker kmalu izide.

Pazite na otroke!

Požari se pojavljajo!

Vzemite otroke seboj!

Vsemogočni je poklical v boljše življenje našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

JOŠKOTA JEREB

slušatelja živinozdravniške visoke šole na Dunaju.

Zemeljske ostanke predragega pokojnika smo prenesli k večnemu počitku 17. novembra t. l. na domače pokopališče na Sp. Berniku. Povodom težke izgube se zahvaljujemo za vse došle izraze sočutja, obilno udeležbo pri zadnjem sprevodu, vsem darovateljem prekrasnih šopkov in vencev, zlasti pa se zahvaljujemo prečastitim gg. duhovnikom iz Cerkelj in gospodu župniku na Sp. Berniku za njihovo požrtvovalno delo usmiljenja med in po bolezni, okrožnemu zdravniku gospodu dr. Mayerju, gg. zastopnikom sl. kat. akadem. društva „Danice“, zlasti g. phil. Fr. Ks. Koblarju za njegove tople besede ob grobu, nadalje slavnemu gimnazij-skemu ravnateljstvu v Kranju, g. dr. S. Dolarju, g. dr. Iv. Preglju in njegovemu dij. pevskemu zboru za lepe žalostinke, gg. dijakom iz Kranja in vsem drugim mnogoštevilnim udeležencem.

Sp. Bernik, 20. novembra 1914.

Žalujoci ostali.

Pariz pred in med obleganjem.

(Pod tem naslovom bo „Gorenjec“ v tej in prihodnjih številkah prinašal zanimive odlomke iz Fr. Sarceyvega dela o obleganju Pariza v letu 1870.)

Dne 19. julija 1870. l. je bila napovedala Francija Prusiji vojno. Nekaj dni nato smo sedeli pri mizi in se čisto naravno samo o tem pogovarjali, ker tisti čas se v Parizu ni o ničemer drugim govorilo. Med nami se je nahajal tudi član iz družbe, v kateri ni bilo toliko navdušenja za vojsko, kakor v našem krogu, in on se je osmelil pripomniti, da mi vsi nimamo niti pojma o nemški sili, in da bo nemška armada dosti hitreje pod obzidjem Pariza, kakor si mi to mislimo. Da bi bili videli vihar, ki se je dvignil proti njemu; malo je manjkalo, da ga niso njegovi najboljši prijatelji linčali kot nekega Bismarkovega špijona. Vzlic vsem pripravam, ki smo jih videli na utrdbah, ni noben Parižan tega položaja resno pojmoval in nam vsem je nastop narodne garde na ulicah vzbujal popolno zaupanje. Sprva smo spoznali vsi, da se je vlada z napovedjo vojne nekoliko prenaglila, toda kmalu je njena lahkomišelnost prevladala tudi v nas in vsi smo mislili le eno, da bomo korakali čim preje nad Berlin. „Pred zimo moramo priti pred Berlin“ — to je bil splošen krik in vik, ki je spremljal polke, odhajajoče iz mesta na bojišča. Kolikor ni bilo v dnu srca pravega navdušenja za vojno, toliko ga je nastajalo pod vplivom ulice, ki je bila čisto omamljena. Nazadnje je ves Pariz začel verovati v svoje lastne fantazije in nikogar več ni bilo, ki bi bil mogel le od daleč verjeti, da bi se moglo zgoditi drugače, kakor da bomo Nemce popolnoma potolkli. Kdo more kaj proti našim bojevnikom, in kateri general proti našim afriškim generalom? Sprehajališče je dihala na vojno in ravno tako je bilo v gledišču. Ni je bilo predstave, da ne bi bil pred pričetkom kdo zaklical kakor da zapoveduje vojakom: „Marzeljeza“! Takoj je, kakor po dogovoru, zaklical kdo drugi, da naj se vsi dvignejo, in nato so zapeli marzeljezo z največjim navdušenjem, ki je sploh mogoče. Tako se je ponavljalo vsak dan in je vsakogar popolnoma zadovoljevalo. Le malo je bilo ljudi, ki so se mogli odtegniti temu splošnemu navdušenju in ki so imeli tudi kako drugo misel kakor misel na zmago.

To vojno stanje je trajalo naprej do prvih dni v avgustu, ko je začelo pariško občinstvo postajati nervozno in nestrano povpraševati, kaj neki delajo oni stari in izkušeni afriški generali, da še niso v Mogunciji. V Parizu so namreč zelo počasi spoznavali, kako je z vojsko. Mnogi so takoj prve dni kupili lampijončke in zastavice, vsak meščan je pa gotovo imel zemljevid Nemčije, na katerega je zatikal majhne francoske zastavice. Z njimi si je vsak dan po vrsti osvojil kakšno mesto na Nemškem in ni mogel razumeti, kako da tudi armada ne prodira tako hitro, kakor njegove zastavice po zemljevidu. Pariz se je na svojih zastavicah premaknil čisto k Berlinu in nihče ni slutil, kaj ga čez nekoliko dni čaka. Prav posebno pa je dvignil junaškega duha brzovjav, ki ga je poslal kralj (cesar) (cesarici) kraljici, in v katerem je bilo povedano, kako je mladi princ zgrabil bombo in se je z njo poigral. To je dvignilo navdušenje! Dva dni pozneje pa dosepe podnoč glas o prvi veliki zmagi. V trenutku se je zdelo, kakor da je ves Pariz pijan od veselja. Ljudje so peli in se drli po ulicah, objemali in poljubljali kakor nori. Nikogar ni bilo, ki bi ne bil v to zmago popolnoma veroval, da, bilo ni niti enega, ki bi se bil drznil samo vprašati, če je pa tudi res tako, kakor pravijo. Velika množica, po številu nekaj deset-tisočev ljudi, je prepevala po javnih trgih in ni slutila, da bo že čez eno uro prišla vest, da je bilo vse skupaj samo izmišljeno.

Kakor vest, da je bila zmaga naša, tako hitro se je zdaj raznesla tudi vest, da to ni resnica. Najprvo je nastala mala pobitost, nato se je vse jezilo na tistega, ki je prvi to povzročil, a nekaj ur pozneje že ni bilo najti v celem Parizu človeka, ki bi bil veroval vesti o porazu. Vsakdo je rekel, da se kaj takega ne more verjeti in da on ni tako lahkovaren. Taki so pač Parižani. Med tem so pa vendar prihajala poročila o enem porazu za drugim in že je spreletelo mesto kakor mraz čustvo, da gremo nasproti obleganju

Pariza, na katero se je mesto, vsaj na okopih, začelo pripravljati. Parižani so se tudi temu privedili in zdelo se jim je prav, da preženejo iz Pariza vse nemške trgovce, nič niso mislili na to, da jih bodo po njihovem odhodu vsi želeli nazaj, ker ne bo več dobrih delavcev in solidnih trgovcev. (Dalje prih.)

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva „Rdeči križ“ v Kranju.

Nabiralna pola v občini Smlednik: Marija baronica Lazarini (graščina) 25 K. Gerta baronica Lazarini (graščina) 25 K, Valburga: Fr. Rozman 40 v, I. Kozelj 50 v, Fr. Konjar 60 v, Jakob Potočnik 40 v, Karolina Rak 1 K, Frančiška Kalan 1 K, Franč. Knific, Dragočajno, 20 v. Valburga: Ivana Grajzar 1 K, Janez Baloh 1 K, Janez Grajzar 2 K, Jožef Grajzar 50 v, Janez Jerman, Dornice, 50 v, Andrej Hočevnar, Zapoge, 60 v, M. Oblak, Zapoge, 1 K, Alojzija Burger, Hraše, 2 K, Ivana Burger, Hraše, 5 K, Valburga: Lovrenc Traven 1 K, Marija Bačnik 1 K, Ivana Knific 4 K, Janez Cvek 1 K, Marija Ocepak 40 v, Marija Kopač 1 K, Janez Košir, Hraše, 40 v. Valburga: Marija Grajzar 1 K, Jakob Konjar 60 v, Frančiška Gantar 40 v, Janez Jenko, Smlednik, 40 v. Hraše: Matevž Trcelj 40 v, Marija Kozelj 2 K, Franc Jenko platno za obveze. Hraše: Janez Knific 2 K, Mana Kovše 30 v, Ivana Rebolj 2 K, Franc Jenko 40 v, Matevž Jenko 5 K, Jera Jereb 2 K, Janez Rozman 50 v, Marija Hočevnar 2 K, Anton Jerala 5 K, Mana Nahtigal, Valburga, 1 K, Marija Gantar, Valburga, 1 K. Smlednik: Lucija Govekar 40 v, Janez Logar 40 v, Jožef Rozman 2 K, Marija Rozman 40 v, Marija Jeraj 1 K, Janez Jeras 1 K, Mana Skok 1 K, Marija Kler, Trboje, 20 v, Pavla Oblak, Trboje, 60 v, Kušlan Jernej, Kranj, 2 K, Marija Čebašek, Žerjavka, 1 K, Ivana Podgoršek, Valburga 1 K, Marija Čarman, Valburga, 80 v, Neža Lampič, Hraše, 1 K, Ivana Jerala, Hraše, 5 K, Franc Rozman, Hraše, 1 K, Miha Aljaž, Zapoge, 1 K, Jožef Kosmač, Zapoge, 1 K. Smlednik: M. Jeraj 60 v, Franca Grajzar 2 K, Ant. Rozman 2 K, Franč. Konjar 40 v, Franca Konjar 1 K, Mana Nahtigal 60 v, Lucija Konjar 1 K, Franca Šubic 60 v, Franca Verič 2 K, Mana Kimovec 1 K, Mana Strojani 1 K. — Skupaj 135 K 50 v.

Nabiralna pola „Godbe prostovoljne požarne brambe“ v Kranju: Društvo „Godba prost. požarne brambe“ 4 K, Jelca Holzacker 10 K, Jurij Depoli 1 K 02 v, I. P. 2 K, Janko Sajovic 5 K, Pučnik 1 K, Logar 2 K, Anzelec 50 v, Uslužbenci Fa. Berjak 1 K 10 v, Savnik 2 K 50 v, Ludvik Dobišek 50 v, A. Šinkovec 2 K, Neimenovana 30 v, Franca Čenčič 1 K, Franca Hvala 50 v, Franca Jakofčič 30 v, M. Vrhovnik 50 v, M. Pavšlar 40 v, I. L. 60 v, Likozar 1 K, N. N. 1 K 10 v, Pavla Kumer 60 v, J. Hafner 1 K. — Skupaj 38 K 42 v.

Nabiralna pola Požarne brambe v Kranju. Prostovoljno gasilno in reševalno društvo 4 K, Jurij Depoli 1 K, I. P. 2 K, A. Zupanc 1 K, Janko Sajovic 5 K, Matija Golob 1 K, Geiger 1 K, Kristl Mihelič 40 v, Fr. Verhunc 1 K, I. L. 40 v, M. Šeršen 60 v, Pučnik 1 K, Logar 2 K, Anzelec 50 v, Uslužbenci Fa. Berjak 1 K 10 v, Savnik 2 K, Rud. Jereb 60 v, Ivana Gogala 50 v, A. Šinkovec 1 K, Franca Čenčič 1 K, J. Rakovec 1 K, Fanny Hlebš 60 v, Franja Pernič 1 K, Franca Križaj 30 v, Uslužbenci pri F. Rakovcu 1 K 40 v, Ovčjak 1 K, Likozar 2 K, Schindler 1 K, Magda Rant 2 K, L. Krenner 1 K, Ana Pollak 3 K. — Skupaj 41 K 40 v.

Nabiralna pola šolskega vodstva v Naklem: Marinšek Lovro 8 K, Azman Nežica 2 K, Grom Franca 3 K, Petrič Franc 3 K, Markič Peter, Strahinj 8 K. — Skupaj 24 K.

Nabiralna pola župnega urada v Žabnici: Vas Žabnica 64 K, vas Dorfarje in Forme 37 K, vas Šutna 22 K, vas Spodnje Bitnje 18 K — Cela župnija Žabnica 141 K.

Nabiralna pola župnega urada v Smledniku: Stazinski Nikolaj 5 K, Porenta A 2 K, Hranilnica in Posojilnica 10 K, Županstvo 10 K. — Skupaj 27 K.

Nabiralna pola okrajnega sodišča v Kranju in dr. Jakob Kotnika: Friderik Badura 2 K, Karl Bratuša 2 K, Edvard Dolenc 30 K, Suhadobnik Marica 1 K, Gogala Marija 1 K, Amon Alb. 1 K, Gobavšek Milica 1 K, M. Fende 1 K 70 v, Dr. J. Kotnik 2 K. — 37 K 70 v. — Dr. Josip Marinko, Mavčiče, 30 K, Šinkovec Avguštin, Škofja Loka 50 K.

Nabiralna pola g. Riharda Mally-ja v Trzinu: Posojilnica 10 K, Bralno društvo 5 K, Mally Rihard 5 K, Lukas Logar 20 v, Šter Jožef 2 K, Šter Ernestina 2 K, Šter Franc 1 K, „Lastni Dom“, registrovana kreditna in stavbena zadruga 10 K. Skupaj 35 K 20 v.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

21

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydl, Ljubljana.

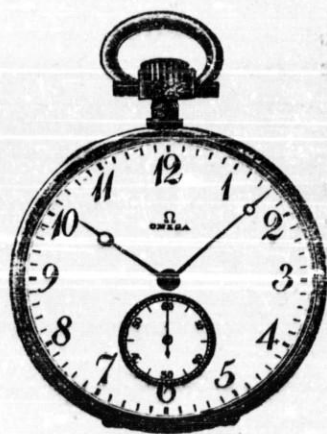
Stritarjeva ulica št. 7.

J. Zmet, Kranj

oblastv. izprašani zidarski : mojster — strokovnjak. :

Praktična izoršitev vseh stavnih načrtov, :: statičnih in stavnih proračunov.

Zgradba novih in poprava starih posloplj. — Tehnična pisarna. Strokovna mnenja v vseh stavnih zadevah.

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

urar v Kranju

poleg lekarne. Ustanovljeno l. 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Strogo solidna in poštena postrežba. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Kranjska deželna

Deželni dovec.

banka v Ljubljani

Vhod Gosposka ulica.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po **4 in pol odstotka**, vloge v tekočem računu od dneva vloge do dneva dviga. Zalaga vadije in kavcije za podjetnike in obrtnike. Daje posojila proti vknjižbi in na amortizacijo. — Priporoča v nakup svoje pupilarno-varne

4 1/2 %

zastavne liste in komunalne zadolžnice, kosi po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron. — Za vse posle Kranjske deželne banke in za njene vrednostne papirje jamči dežela Kranjska.

Teodor Korn

pokrivalec streh, klepar ter vpejjevalec vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih del in pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z azbest-cementnim škrljem «Eternit», dalje z izbočeno in ploščnato opeko, lesnocementno in strešno lepenko. Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Popravila točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštnine prosto.

Podružnica v Trstu, Via Miramare št 71, ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52-34

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računске zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

Izvrstno OGLJE

dobijo kovači, ključavničarji, kleparji in tudi perice

pri Francu Kuraltu, Kranj.

Razširjajte „Gorenjca“!

August Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta št. 11 (poleg Figovca)

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, svetilk, okvirov, ogledal, šip i. t. d. kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete. Prevzema za steklenje novih strob, slikanje na steklo in umetno steklarstvo.

Ivan Levičnik

Očala in ščipalnike vsake vrste po zelo nizkih cenah.

Popravila izvršuje točno in solidno.

urpar in trgovec v Kranju,

v g. dr. Štempiharjevi hiši.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Najnižje cene brez konkurence. :: Solidna postrežba.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „UNION“ (za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{3}{4}\%$ brez odbitka :: rentnega davka

Poleg neomejenega porošiva vseh članov in vrhu rezervnega zaklada, ki znaša blizu tri četrt milijona kron,

jamči za vse denarje vložene pri „Ljudski posojilnici“ tudi dežela Kranjska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

Samo X 6.50

boljše K 8.50 in 10.50

stane v

P prvi gorenjski razposiljalni

Ivan Savnik, Kranj

4½ m za eno fino zimsko žensko obleko, v poljubni barvi.

Čevlji moderni in trpežni finejši kot povsod drugod.

Zimsko triko perilo

za vojake od najcenejše do najfinejše vrste po zelo ugodni ceni.

Pelerine moške,

doma izdelane, samo še nekaj časa

K 7.50, 8.50, 9.50.